

Фикҳ дарслари (122-дарс). Ҳайз намоз ва рўзани ман қилади

13:00 / 04.02.2021 2622

يَبْنِي لِنَلِ تَلْ أَسْرِي بِي بَأْتِنَبْ ءَمَطَافٍ نَأْ: أَهْنَعُ لَلِ لِي ضَرَّ ءَشَائِعِ نَعُ
عُدَّافًا رُءُطًا أَلْفُ ضَاحَتَسُ أَيِّنْ! تَلْ أَقَفَ مَلَسَوِ ءَيْلَعُ لَلِ لِي لَصِ
ءَالِ لِي لِي دَعْدُ نَكَلَوِ ءُضَيْحِ لَبِ سَيَلَوِ قُرْعَ كَلَدِّنْ! أَلْ: لَقَافُ؟ ءَالِ لِي
يَفَوِ. يَلِ لِي لِي سَتَغَا مُثْ، أَهِي فَنِي ضَيْحَتِ تَنُكُ يَلِ لِي مَأْيَ أَلِ رَدَقُ
مَدَلِ كُنَّ عَنِي لِي سَغَافُ تَرَبَدًا إِذِوْ ءَالِ لِي لِي دَفُ ءُضَيْحِ لِي تَلَبُّقَا إِذِ! ءَيْ أَوْرُ
ءُ. ءُ سَمَّ لِي لِي هَاوْرُ. يَلِ لِي لِي

Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Фотима бинти Абу Ҳубайш Набий соллаллоҳу алайҳи васалламдан:

«Мен истехоза бўламан, пок бўлмайман. Намозни қўяманми?» деб сўради. Ул зот:

«Йўқ. Албатта, у томир узилганидандир, ҳайз эмас. Лекин сен одатда ҳайз кўрадиган кунларнинг миқдорида намозни қўй. Сўнгра ғусл қилиб, намозни ўқийвер», дедилар».

Бошқа бир ривоятда:

«Қачонки ҳайз келса, намозни қўй. Қачонки у (кунлар) ўтиб кетса, ўзингдан қонни ювиб, намозни ўқийвер», дейилган.

Бешовлари ривоят қилишган.

Рўза қазо қилинади, намоз қазо қилинмайди.

صَاحِبِ الْجِوَابِ أَمُّ تُقَيْفَةَ شِئَاءُ تُتْلَى أَسْ؛ تَلَاقُ أَعْنُ هَلْ لِي ضَرَّةٌ دَاعِمٌ نَعْنُ
تُسَلُّ تُتْلَى؛ تَنْأَى رُوْحًا؛ تَلَاقُ؛ هَلْ لِي ضَرَّةٌ أَلْ وَمَوْصِلًا يَضُقَات
أَصْقَبُ رَمُّونَ فَكَلِدَ أَنْبِيَّ صَيَّ نَاكُ؛ تَلَاقُ؛ أَسْ أَيْ كَلَّ وَرُوْحًا
سَمَّ الْجَاهُورِ؛ هَلْ لِي ضَرَّةٌ أَلْ وَأَصْقَبُ رَمُّونَ أَلْ وَمَوْصِلًا

Муъоза розияллоху анҳодан ривоят қилинади.

«У киши айтади: «Оиша розияллоху анҳодан:

«Нимага ҳайз кўрган аёл рўзанинг қазосини тутади-ю, намознинг қазосини ўқимайди?» деб сўрадим.

«Нима, сен Ҳарурийямисан?!» деди.

«Мен Ҳарурийя эмасман, лекин сўраяпман», дедим.

«Уша нарса бизда ҳам бўлар эди. Бас, рўзанинг қазосини тутишга амр қилинар эдик, намознинг қазосини ўқишга амр қилинмас эдик», деди».

Бешовлари ривоят қилишган.

Рўза йилда бир марта фарз бўлади. Ҳайз кўрган аёл маълум кунларнинггина рўзасини қазо қилади. Шунинг учун рўзанинг савобидан маҳрум бўлмаслиги юзасидан унинг қазосини тутади.

Намоз эса ҳар куни беш марта фарз, ҳайз кунларида қолдирилган намозлар сони кўпайиб кетади. Бунинг устига, аёл киши ҳар ойда ҳайз кўради. Бу эса ҳар ойда такрор машаққат дегани. Шунинг учун ҳайз кўрган аёлдан намозни қазо қилиш талаб этилмайди.

Ҳайз яна масжидга киришни, тавофни ва лозимнинг остидаги нарсадан ҳузурланишни ман қилади.

لَا أَقَامَ لَسَوْ وَهِيَ لَعَلَّ لِي صَيِّبٌ نَلَا نَعْنُ، أَعْنُ هَلْ لِي ضَرَّةٌ شِئَاءُ نَعْنُ
بُنُّجَ الْوَصِيَّاتِ أَحْلَ دَجَسْمَ الْجَحْأَ الْيَّ نَفِ؛ دَجَسْمَ الْجَلَا نَعْنُ تَوَيْبُ الْجَلَا وَدَهْ أَوْجُو
دَوَادُ وَبَأُ هَاوَرِ؛

Оиша розияллоху анҳодан ривоят қилинади:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Мана бу уйларни масжиддан бошқа томонга қаратинглар. Мен масжидни ҳайзли аёлга ва жунубга ҳалол қилмайман», дедилар».

Абу Довуд ривоят қилган.

Ҳайз тавофни ман қилиши бу амал Масжидул Ҳаромнинг ичида бўлганидандир. Ҳайзли аёлнинг масжидга кириши эса мумкин эмас.

هُجَّوْا هَلَالِي لِي حَتَّىٰ تَبْلُغُوا بِئَابِيكُمْ وَطَاتِ الْوُطَاةُ خِذَا الْعِجَالِ فَتَبْلُغُوا لِقَائِي أَوْ فَاسِيَةَ الْكَلْبِ الْكَلْبِيَّةِ أَوْ فِجْوَةَ الْبَيْتِ أَوْ دَرَجَاتِ بَابِي أَوْ أُخْرَىٰ مِنْ ذَلِكَ فَهِيَ خَيْرٌ لَّكُمْ مِنْ عَذَابِ النَّارِ .

Имом Бухорий ва имом Муслим Оиша розияллоҳу анҳодан ривоят қилган ҳадисда Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«(Ҳайз кўриб қолсанг), **хожи нима қилса, қилавер. Фақат пок бўлмағунингча Байтни тавоф қилма**», деганлар.

«Лозимнинг остидаги нарса» иборасидан тананинг киндик билан тизза орасидаги қисми кўзда тутилади.

Ҳайз лозимнинг остидаги нарсдан ҳузурланишни ман қилишига далил:

Аллоҳ таоло Бақара сурасида:

نُزُطِيَّ حَتَّىٰ تَبْلُغُوا بِئَابِيكُمْ وَطَاتِ الْوُطَاةُ خِذَا الْعِجَالِ فَتَبْلُغُوا لِقَائِي أَوْ فَاسِيَةَ الْكَلْبِ الْكَلْبِيَّةِ أَوْ فِجْوَةَ الْبَيْتِ أَوْ دَرَجَاتِ بَابِي أَوْ أُخْرَىٰ مِنْ ذَلِكَ فَهِيَ خَيْرٌ لَّكُمْ مِنْ عَذَابِ النَّارِ .

«Ҳайз чоғида аёллардан четда бўлинг. Пок бўлмағунларича уларга яқинлашманглар», деган (222-оят).

هُجَّوْا هَلَالِي لِي حَتَّىٰ تَبْلُغُوا بِئَابِيكُمْ وَطَاتِ الْوُطَاةُ خِذَا الْعِجَالِ فَتَبْلُغُوا لِقَائِي أَوْ فَاسِيَةَ الْكَلْبِ الْكَلْبِيَّةِ أَوْ فِجْوَةَ الْبَيْتِ أَوْ دَرَجَاتِ بَابِي أَوْ أُخْرَىٰ مِنْ ذَلِكَ فَهِيَ خَيْرٌ لَّكُمْ مِنْ عَذَابِ النَّارِ .

Маймуна розияллоҳу анҳодан ривоят қилинади:

«Расулulloҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ўз хотинларини ҳайзли пайтларида изор^[1] устидан қучоқлар эдилар».

Учовлари ривоят қилишган.

Бу маънодаги бошқа ривоятлар ҳам кўп. Уларнинг барчасида лозим остидан ҳузурланиш мумкин эмаслиги таъкидланади.

[1] Изор – тананинг киндикдан пастини тўсиб турадиган, эн матодан иборат кийим. У иссиқ ўлкаларга хос кийим бўлиб, баъзи араб ва Жануби-шарқий Осиё ўлкаларида ҳозирда ҳам кенг тарқалган. Уни эҳромнинг пастки қисми ёки лунгига ўхшатиш мумкин.

«Кифоя» китобининг биринчи жузидан